Posudek magisterské diplomové práce

Název práce: Analýza televizního přenosu divadelního představení z hlediska vnímání

Studijní obor: ES
Autor/ka práce: Bc. Ivana Řezníčková
Vedoucí práce: Mgr. Ondřej Krajtl.
Oponent/ka: prof. PhDr. Petr Osolsobě, Ph.D

Předkládaná práce je hodnocena

1. Z hlediska obsahového záměru, naplnění zadání a zpracování předepsané literatury

   jako nevyhovující

2. Z hlediska požadavků na jazykovou správnost (pravopisné a jiné jazykové chyby)

   jako nevyhovující

3. Z hlediska požadavků na formální úpravu, požadovaný rozsah, dodržování citačních norem, odkazy a bibliografii

   uspokojivě

4. Připomínky, náměty, otázky k rozpravě:

Po zebrubném přečtení je patrné, že práce, sympatická svým tématem, má zásadní nedostatky 1) koncepční a metodologické, 2) ortografické.

Hlavním metodologickým nedostatkem je, že si autorka nevybrala ani jeden příklad pro zjištění relevantních rozdílů mezi divadelním a televizním podáním téhož dramatického titulu. Je to skoro nepochopitelné, neboť se přímo nabízí vzít jeden současný divadelní artefakt a jeho televizní zpracování do podoby přímého přenosu či tv adaptace a učinit srovnání právě na tomto materiálu.

Kapitola o působení barev je zcela neorganická - jaký je tu vztah k mediální diferenci divadlo/televize ? Stejně tak kpt. o davu a davové sugesci není ústrojná, vysvětlení na str. 32 nedostačuje. Tyto části s předmětem práce vytčeným v titulu nijak nesouvisí.
Jak se výklad Zicha a Osolsobě je věcně v pořádku, ale odklání se od tématu (například otázka dramatického textu a jeho statutu (56-7) rovněž není pro vytčený problém relevantní).
Výklad některých obtížných problémů u Shakespeara (Hamlet, Duch, situace alžbětinské doby) je velmi nahozený, nepřesný a hlavně opět zhola neústrojný. Jakou funkci mají tyto pasáže (61-3) z hlediska tématu ?

Návrhy k přepracování:

Pokud jde o Otakara Zicha a jeho Estetiku dramatického umění, která zůstává nejlepším teoretickým východiskem k tématu, využít s popisu daného rozdílu divadlo/televize oddíl VII - Divadelní scéna: Druhý úkol režisérův. Zde se naprosto jasně ukazuje, že televize nemá a ani nemůže mít scénickou strukturu divadelní situace, a to z hlediska kompozice ani z hlediska kinetického - motorického (Zich). Tato kapitola budiž východiskem výkladu, jsou v ní veškeré analytické nástroje. Ve srovnání zcela chybí rozbor nejdůležitějšího prvku televizního média, otázka kompozice televizního záběru (střídání polocelků a tvářových záběrů) a otázka střihu (je pouze zmíněna s. 75); přičemž mnohem lepší by bylo srovnání téhož divadelního titulu na jevišti na na obrazovce - a to v práci vůbec nenajdeme!
Ke škodě své práce také autorka nevyužila rozdílu mezi "chladnými" a "horkými" médii (MacLuhan), ani zvláště rozdílu mezi významovými představami (Zich), přičemž právě televizní médium oslabuje význ. představu technickou. Otázka, zda je TV médium může působit katarzi odpovídá autorka záporně; pokud však katarze vzniká dle Aristotela sledováním děje (nikoli nutně představení) a pokud TV zajistí reprezentaci děje, není důvod TV médiu možnost kataze zcela upírat. To však může být předmětem kolegiální diskuse. V pasážích pracujících s Aristotelovým pojetím katarze by bylo vhodné citovat R. Janka (viz www estetiky, mnohokrát doporučeno!)
Hlavní nedostatek práce je zmíněné odchylování od tématu, neústrojnost mnoha částí.

Dodávám ještě: Proč se vychází při rozboru est. působení Hamleta ze 150 let starého překladu J.J. Kolára? (Lert ? pro Laertes ? s. 20) . Kdyby k tomu byl zvláštní důvod, prosím. Ale jaký ? Ostatně, jak řečeno, všechny výkladu týkající se Shakespeara jsou mimo vlastní zadání problému.

Autorka by mohla rovněž využít Ingardena (kurs jeho fenomenologie literárního díla přece absolvovala!), zvl. na str. 49, nejspíš by se ukázalo, že jeho pojem "místa nedourčenosti" by byl vhodný pro popis kýženého rozdílu mezi televizním a divadelním působením), neboť vnímatelovo "do-určování" se bude dle média lišit.

Druhou oblastí záporného hodnocení je jazyková forma
Pravopisné chyby zvl. v nadužívání čárek před větnými členy (...než běžný člověk (20), déle než okamžik (49); ..než při čtení...(50); (čárka) než "nesituačnost" (61), podobně jako (84) ...očekávání je ...(94); ..záběrů je...(97), dokonce i ve spojení členů spojkou "a": (čárka) a zbytečně odvádějí jeho pozornost (60); naopak chybějící čárky před "a tedy", "a pak" (47, 49); oddělení doplňku z obou stran čárkami (51 dole, čárka po "děj") špatné vztažné zájmeno: jež místo již (množ. číslo, muž. živ., podmět Polonius a Lert), totéž na s. 38 herci, "jež" (pl. muž. živ.- již !); chybná spřežka: "co dočinění" (97).

Odborný styl práce je vcelku dodržen; prospělo by omezit nadužívání obratů se zájmenem 1. osoby "Ale já se domnívám..."; "Já tuto větu upravím..." apod. (str. 40).

V pozn. pod čarou neustálé psaní tečky místo čárky před údajem stránky. Stránka (paginace) je přece součástí biblického záznamu jako jedna z položek oddělených čárkami!

Anglické resumé se významně liší od českého, třebaže je kratší, uvádí zde další autory, pojem ostenze (správně ovšem: ostension, ne: ostentation) a příklad estetického vnímání Hamleta, které, jak již mnohokrát řečeno, nemá vůbec v práci místo, podobně jako části věnované psychologii vidění barev nebo neorganické pasáže o tom, která barva by byla

adekvátním vyjádřením toho či onoho dramatického charakteru v Hamletovi. Co to má co činit s tématem ? Bohužel práci bude nutno přepracovat.

Celkový návrh hodnocení:

nevyhovující

V Brně dne 21. listopadu 2021

….....……

prof. PhDr. Petr Osolsobě